

Előfizetési árak:	
Egyes évre	13 frt
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy óra	1 "
— Egyen szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
Fleiss Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
ahová az előfizetések és a lap
munkáinak eljuttatására vonatkozó felte-
lések intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőség iroda:

Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-3 szám,
ahová a lap szerkesztéséről, illetőleg
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak és
azonkívül az országos hirdetői
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételével.

A jótékonyosság.

Nagybecskerek, november 7.

Nagyon szép és a társadalmi helyzet egyensúlyának szempontjából üdvös dolog is, hogy a jótékonyosság gyakorlására humanitárius egyesületek alakulnak.

Igaz, hogy a sok és különböző célú egyesületekkel a társadalom vagyonosabb rétege nagyon igénybe van véve részben anyagilag, részben erkölcsileg is. De talán a jótékonyoságnak ezzel az arányos megosztásával egyesekre még sem háramlik oly nagy teher, mint más körülmények között, a jótékonyosság rendezetlensége miatt okvetlenül háramlanék. Az pedig nagyon méltányos dolog, hogy azok, kiket a sors szerencsésebb vagyoni helyzetbe juttatott, jövedelmük nagy fölöslegéből legalább bizonyos összeget juttassanak minden évben kevesebb szerencsés vagyoni helyzetben, talán éppen nyomorban, kínos nélkülözésben élő embertársaiknak.

A jótékonyosság, mely nem nemesít, mely esetleg teret nyit a szélhámoskodásnak, jótékonyosság ugyan, de eredményeiben semmiesetre sem felel meg annak a szép intencióknak, ami a jótétevők előtt lebeg.

Valljuk meg őszintén, hogy az a párisi szellem, mely a jótékonyosság oltárához egészen iparszerűen járul, hogy a vagyonosok oda tett áldozatait különböző ürügyek alatt onnan jogtalanul bezsebelje, — nálunk is veszedelmesen terjed.

Tudvalevő dolog, hogy Párisban a koldulás valóságos ipar, esetleg pompásan jövedelmező üzlet, melyet tudományosan lehet művelni. A koldulás elmélete vaskos kötetekben van megírva és átadva a halhatatlanságnak. Külön kiadása van a kisebb kaliberű koldusiparlovagok számára és külön a nagyobb kalibertűek számára.

Az egyiket meg lehet kapni 1 frt 50 krért, a másikat 3 forintért.

Nálunk legfőleg Budapesten nyílik ilyen terrenum azoknak, kik a jótékonyosság uralkodó szellemét ügyes módon tudják kiaknázni. Vidéki városainkban a jótékonyoságra szorultak még annyira a mennyire kontrollizozhatók. De azért valami erős bizonyossággal mi sem állíthatnók, hogy nálunk a jótékonyosság gyakorlása a legtökéletesebben történik.

A valódi jótékonyosság gyakorlása azt kívánja, hogy mi magunk járjunk utána: hol van a nyomor? hol vannak az igazi koldusok? Fell kell keresni az elrejtett tanyákat titokban, inkognitóban, a nélkül, hogy még csak meg is sejtjenék: mit akarunk ott, miért járunk ott tulajdonképpen. Szemtől szembe kell meggyőződést szerezni, hogy az elhagyottakat, a sorsüldözötteket mi módon, mily foku és mily nemű támogatással lehet visszaadni annak a helyzetnek, ahonnan lehulltak? Mert a sorsüldözöttek, a valóban segélyre érdemesek nagyrésze olyan egyénekből áll, a kiknek a pillanatnyi anyagi támogatás mellett sokkal nagyobb mértékű erkölcsi támogatásra van szükségük valamely munkátér elnyeréséhez, ahol erejüket érvényesíthetik.

Csak hogy a jótékonyoságnak ily szel-
lemben való gyakorlása már a leggazda-
gabb egyén részéről is határozottan ál-
dozattal jár.

Ily szellemen kell a jótékonyoságot gyakorolniok egyeseknek is, de különösen az egyesületeknek, hol ez áldozattal járó fáradozás is megoszlik; de azért mindig elég terhet ró a valóban buzgó odaadással működő vállaira.

HIREK.

Tájékoztató.

November 9. Kereskedő ifjak táncmulatsága.
November 11. A t. h. é. v. rk. közgyűlése.
November 16. Tullics György szolgálati jubileuma.
November 17. A nagybecsk. szőnyeggyár közgyűlése.
December 16. Városi közgyűlés.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.
A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utczán, a Schuvert házában van.

— **Kinevezés.** A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság Millos Virgil díjnyokot segélydíjas irodakezelési gyakornokká nevezte ki.

— **Változások a csanádi egyházmegyében.** Desszffy Sándor megyés püspök a következő plébánosokat helyezte át: Raschel Antal plébánost Pádéről Rafnikra és Fodor Imre plébánost-helynököt Székudvarról Pádéra. Athelyeztetek még: Schlosser Mátyás káplán Nagy Kikindáról plébános helyettesnek Román-Szent-Mihályra, Balázs Márton káplán ezen minőségében Nákófalváról Nagy Kikindára, Willkomam Adam Csákovárról Buziásra, Kristofcsák Ferencz Magyar-Szent-Martonról Palotára. Kovács Géza Palotáról Magyar-Szent-Martonra és az újonnan fölszentelt Holzinger Adam Csákovárra káplánnak neveztetett ki.

— **Telefon megnyitás.** A nagyszentmiklósi járási telefonhálózat a napokban elkészült és e hó 9-én adják át a közhasználatnak. A telefon megnyitását egyéb ünnepélyességeken kívül az érdekeltek bankettel ünnepli meg.

— **Értesítés.** A végvidéki községek előljárói tisztelettel értesítettnek, hogy az 1885 i. k. 24. t. cz. módosítása iránt a küldöttség nem e hó 14-ik napján, hanem 16-ikán találkozik a már megjelölt helyen Budapesten.

— **Sertésvész.** Zsombolya és Grabác községekben a sertésvész felépett, minek folytán a zsombolyai járási főszolgabíróóság a szomszédos Nagy-Komlós, Kis Óz, Bogáros, Csatád és Kis-Komlós községekre nézve is a határozott elrendelte.

A „TORONTÁL” TÁNCZAJA.

A meggyőzhetetlen.

Irta: Szalóki Elek.

Egy éve mult már, hogy az övé volt, egészen az övé. Őlehetett karcos derekát; csókolhatta csókra vágyó ajakát; bele nézhetett azokba a mély tűzű, üdvösséget osztó ragyogó szemekbe és — mégse volt boldog.

Nappal munka közben; éjjel álmában egyre, mindegyre gyötörte a kétség.

Nem hitt a szavának; nem bizott szívében; szibbatag féltéssel virrasztott fölötté.

Pedig Leona hü volt hozzá; oly hü, mint a nap az éhez.

Hangos szüreti jó kedvtől visszhangzott kora reggeltől a mácsai hegyoldal. Zolnay Elemér háznépe meg egy sereg tarka viganós szüretelő leány lepte be tetejét.

Nem valami bőven omlott az isten áldása a présház száz akós hordójába, hanem azért maradt még a „tavalyi”-ból annyi, hogy szomjuság nélkül járhatta benne a káliai kettőt a borvirágos orru mácsai kisbíró. Folyt is a must a talpa alól; alig győzte a vinczellér a gádorba tölteni.

Déltáj a ház asszonya is kinézett a hegyre. Nem messze feküdt a várostól, yalogszerrei is megbirta. A kocsi akadt anélkül is mit felrakni a délutáni vendéglátáshoz.

Férje a nagy díofa alól már messziről észrevette piros csikos napernyőjét, de észrevette azt is borongó szemekkel, hogy nem egyedül

jön. Az újdonsült, csélcscap szolgabíró lépdégtél bókoiva mellette.

A templom sarkán találkoztak össze. Leona talán meg se látta volna, ugy el volt vendégváró gondjaiba merülve, de Várkonyi Gida egy világerő sem akarta elszalasztani az alkalmat, hogy a környék legbájosabb asszonyára a jónapient rá ne köszöntse.

A szüretre (értsd: délutánra) meg volt egyébként is híva, s mikor meghallotta, hogy Le na épp a szőlőbe indult, nosza kisérőül menten hozzá is szegődött. A hol szívesen látják oszonára, mért ne adaának jó szívvel ebédet is neki?

Hj pedig kevésbé mult, hogy számítása cserbe nem hagyta.

Zolnayban megint feltámadt a kételkedés ördöge s szükségzavú beszédét még szűkebbre mérte.

Hiába esengte körül szép neje legszebben, hiába nyájkodott vele egész ebéd alatt, nem bírta eloszlatni fagyos szótlanóságát

Várkonyi azonban nem vette olyan szigorun a dolgot. Törődött is ő a háziurral, mikor a háziasszony parázs tekintetében sütkérezhetett.

Hát még ebéd után, mikor a borteremő városka minden számottevő családja lányostul, fiastul kirusszant a hegyre s egy vályogvető cigányhad is került valahonnan cinczongó danával, — olyan hét falura szóló mulatozást vitt végbe, mintba lakodalmát most lakná szelében nagy és kis mácsai járás.

Vendégei láttan Leona is vidult: csengő kacajától szárnya nőtt a kedvnek; lelke derű jétől feny özlött szerte; de emellett oly szelid

maradt viruló szép arca, akár az áhitat. Megittasult töle aki reá nézett.

Tanczra is perdült Várkonyi Gidával. Jó példával kellett szolgálnia tisztjét, mely a ház asszonyát illeti mindenkor.

Örvényt kavart lunge testének forgása, melynek sodra aztán gyűrűt vetett tovább, mig-nem valan ennyi szép leány és legény ölelkező párként vegyült egymás közé.

Alkonyatra hajló estszürkület tájban, mikoron a „szüret” már a végét járta, lángkigyók siklottak le a hegytetőről, ördögmalom forgott tüzes kerekkel, hulló csillag úszke sistergett a légben s innen onnan egy-egy „béka” ugrott nagyot.

Zolnay Elemérnek mindebben alig telt öröme, fásult egykedvűséggel ödöngött vendégei között s bucsuzásra térve, marasztaló hangját se igen hallatta.

Csak midőn arra került a sor, hogy ő is kocsiira üljön nejevel, tört elő belőle tompán a déltől fogva rejtegetett keserűség.

Leona hasztalan igyekezett mentségeivel győzni le ellenvetéseit; hasztalan tárta fel előtte vendéglátó kötelemét, Zolnay kerlelhetlen maradt. Azután azt kívánta tételődésai közben, hogy maradjanak éjjelre odakünn a présházban. Van benne lakható szoba, nem szenvednek semmiben hiányt.

Leona eleinte tréfával vélte elütni ezt a különös ötletet; majd látva a komoly elhatározást, szorongó szívvel, gyermeteg áhítózással, mint a ki rejteget valamit, tert ki e kívánság elől.

— **Letartóztatott rendőrkapitány.** A „D. K. írja: A napokban a verseczi kir. törvényszék sürgősen megkereste a fővárosi államrendőrséget, hogy Bücher Lajos Versecz városi alkapitányt haladéktalanul tartóztassa le s szolgáltassa át a kir. ügyészségnek. A kiküldött detektívek a rendőrkapitány urat az István főherceg szállodában csakugyan le is tartóztatták. A verseczi törvényszék megkeresése szerint Bücher alaposan betöltötte rendőrkapitányi tisztét. Nem kevesebb, mint 28 csais, vagy 10 okmányhamisítás, számtalan hivatalos hata'ommal való visszaélés vétsége terheli lekiismeretét. A jeles pollicistát már utnak indították szűkebb hazája, a verseczi bíróság felé.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbban a következő bejelentések történtek:

Születtek:

November 3. Krpucsin Baptista (g. kel.) napszámos Radivoj fia. — Tabacski Vitélyos (g. k.) földműves Momir nevű fia.

Meghalt:

November 4. Basilier József (róm. kath.) napszámos Paula 8 éves leánya tüdőlobban. — November 6. Tallián Gáspár (róm. kath.) 85 éves korcsmáros agykorban. — Keszeg Péter (róm. kath.) napszámos 6 hónapos Piroska leánya bélhurutban.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Temesváron tegnap a jászvárosi szeszgyár közelében egy férfi holttestét húzták ki a Begából. Az orvosrendőri vizsgálat kiderítette, hogy az illető erőszakos halállal mult ki, s dr. Stepper Vilmos ker. orvos megállapította, hogy a holttestet, mely már mintegy 10—12 napja uszhatott a Begában, két kisebb és két nagyobb késszurás, valamint a fején észlelhető nagy ütési seb fűdi. A meggyilkolt ismeretlen pusztán csak egy kabát és a nadrág volt, s így valószínű, hogy az illető a munkás osztályhoz tartozott. Személyazonosságát mindaddig nem sikerült megállapítani.

— **A főpinczér meg a kaszírő.** Jani, a szegedi Tisza-szálló főpinczére, eddigi magaviseletében nem sokat különbözött a nagyvárosi főpinczerektől; ő is nagy hidegverrel szedte be a borralalókat, a hivatalos funkció után, miután a frakkot levetette, és Nagy János ur lett, ő is vidám pezsgőzésekben keresett kárpótlást a borralaló-szedés fáradalmáért. Akik ismerték, bizonyára azt hitték, hogy ő is bankárnak indul, mint kollegái közül a legtöbben. Es Nagy János megbizonyította, hogy csakugyan vannak bankárallűrjei. Mindenekelőtt voltak „pillanatnyi pénzszavarái”, amelyeken a törzsvendégek szivesen segítettek kölcsönökkel, s így a bankár-jelölt össze is szedett vagy kétezer forintot. Es ekkor Jani ur, mint egy perfekt bankár, megszökött. A szökés után jelentkezett egy budapesti hitelező is, kinek négyszáz forinttal tartozik. Jani

Férje egy csók, egy ölelés nélkül bocsátotta utnak; ő meg alig várta, hogy haza érjen.

Tágra nyílt szemei láztól égtek, egy bámult bele az októberi csillagos éjbe. A hajlongó szőlőlevelek zörrenő nesztől zeneszó csengett a fülebe; a diófa lombjainak árnyában meg Várkonyit vélte látni, a mint nejeinek kacsu dereka köré fonva karjait andalgón ropják együtt a vérforraló csárdást. Azután haza röpönt gondolata; kereste, kutatta: miért nem maradt vele ide künn Leóna?

Mint a forgószél kerekedett föl lelkében az indulat s ment, rohant, hogy szinte fuldokolva ért a rácsos kapu elé, melynek felfájához kellett dőlnie, hogy egy kissé rendbe szedje magát.

A szakácsné még ébren volt, az nyitott előtte utat. Tolvaj-nesszel lopózott az ebédő ajtaja elé, melynek hasadékaín át gyér világosság szűrődött a tágas folyosóra. Elszorult a szíve, majd hogy meg nem szakadt. Egyet roppantot, a kilincsen, — be se volt csakva a zárja — neje előtt termett.

Az pedig rebbenve, mint a kit félve örözött titkon kapnak váratlanul rajta, sebtében össze-vissza hányt vetett az asztalon maga előtt mindent. Csak egy, épp most bevezett kis főkötő maradt elrejtetlen kezében.

Zolnay tekintete kérdőleg akadt fenn az ismeretlen, új házbutoron.

Leóna pironkodva szoritotta keblére azt a oly üdvözítő mosolylyal, melyből egész mennyország boldogsága ragyog, suttogta.

— Holnap születésed napja van. Meg akaralak lepni. Te, te . . . Meggyőzhetetlen!

mindössze abban különbözik a szűke bankároktól, hogy míg ezek teli bugyellárist visznek magukkal, Jani nem vitt magával mást, mint a „Tiszá”-nak egy kiszolgált kasszírőjét.

— **Millenniumi plakátok.** Az ezredéves kiállítás igazgatósága egy csomó színezett plakátot küldött a polgármesteri hivatalhoz, hogy azokat nyilvános helyeken, utzasarkokon ragasztassa ki. E díszes művészi kivitelű plakátok Magyarország ezredéves fennállása ünneplésének csinálnak reklámot. A feltűnő betűkkel nyomtatott szövegére pályázat útján készült színes rajzok vonják fel a figyelmet: A jobb oldali sarokban turul madár röpül szájában kardot tartva. A honfoglaló Árpádot őseink paizsra emelték. Ez a csoport román stílusú kőtalpazaton foglal helyet, az oszlop alján pedig a koronázás jelvényei, az ország csimere, a föld termékei, a földművelés és ipar szimbolumai láthatók. A háttér a kiállítás területé képezi, melyre a fölkelő nap hirteli sugarait. A millenniumi plakátokat már ki is ragasztották és állandóan sok nézőjük akad.

— **Vandalizmus a templomban.** A római Santa Mária-templomot tegnap ismeretlen tettesek hihetetlenül összerombolták. Behatoltak a templomba, ahol a sekrestyét és számos szent képet, valamint az oltárt is szétrombolták. A kár 100,000 líra.

— **Történelmi emlékek.** Vaszary Kólos hercegprímás arról értesítette a kiállítás igazgatóságát, hogy Murnik Oihmár lambrechtli apát az ő közvetítésére megadta az engedélyt arra, hogy a máriazelli templom főbejárata fölött levő középkori és Nagy Lajos királynak egyik csatáját ábrázoló domborművet lemásolják és a tört. főcsoportban bemutassák. A tört. főcsoport igazgatósága ehhez képest megette a szükséges intézkedéseket. Az igazgatóság felkérte továbbá a krakói lengyel múzeumot Báthory István sir-emlékének lemásoltatására. Eger város hatósága Dobó István nagyérdéki síremlékét a kiállítás eredetiben fogja bemutatni. A külügyminiszter közvetítésével továbbá lépések történtek az iránt, hogy a turini olasz királyi fegyvergyűjteményben valamint a florenczi és bolognai múzeumokban lévő magyar vonatkozású hadtörténelmi emlékeket a kiállítás számára megnyerjük. Ezen kívül számos kiváló hazai főúr és műgyűjtő kincseinek ismert jelszavaráit kérte ki a tört. főcsoport igazgatósága a kiállítás számára s az érdekeltek körében kérése teljesítésére nézve mindenütt a legnagyobb előzékenységgel és készséggel találkozik.

— **A polgármester kabátja.** Furcsa kis história esett meg a gyöngyösi főpolgármesterrel, a ki tisztelgett Wlassits miniszternél s mialatt a miniszter a lehető legjobbal biztatta, addig egy élelmes tolvaj az előszobából olemelte a főpolgármester kabátját. Ha ez budapesti emberen esik meg, az is kellemetlen, de még kellemetlenebb, ha vidéki ur adja meg az árát annak, hogy Wlassitsal beszél télikabát alakjában. A rendőrség amaz ismeretes bottal üti nyomát a tolvajnak.

— **Automaták a millenniumon.** A kereskedelmi miniszter a napokban írta alá azt a szerződést, a mely a most alakult „Magyar automata-gyár” és „kölcsönző részvény társaság”-nak megadja a jogot, hogy a kiállítás területén, továbbá a posta- és távíró hivatalokban és a vasúti állomásokon különféle önműködő árusító gépeket állíthasson fel. A vállalkozók azonkívül, hogy a kiállítási alapnak 80.000 forintot fizetnek, tartoznak Budapesten vagy a közelben automata-gyárat alapítani, s a kiállítási automatákban csakis magyar gyártmányú iparcikkeket árulhatnak s több közhasznú intézetnek, így a mentőknek is, a tiszta jövedelemből részt tartoznak adni. A kiállítás területén 300 ilyen önműködő gépet állítanak fel, a melyekben a legkülönfélébb de csakis magyarországi) iparcikkeket fogják árulni.

— **Halálozás.** Mathiasz János zsigmondfalvi tanító, tanítói működésének 32-ik s életének 50-dik évében, meghalt.

— **A mákvirág kalandjai.** Jó fogást csinált tegnap az aradi rendőrség, a mennyiben ártalmatlanná tett egy közönséges szédelőt. Simai Gyulának hívják, aki mint a „Magyarország” ügynöke lett kiküldve Aradra; ott azonban hol dr. Simay Gyula ügyvédnek, hol Incz édy László szerkesztőnek adta ki magát; már mint a körülmények magukkal hozták. Nemrég nagy feltűnést keltett az az eset, hogy Bécsben egy gróf Szirmay nevű huszárhadnagyot letartóztattak, mert egy orfeuménekesnőtől kicsalta az arany óráját s azt eladta; gróf Szir-

mayról kiderült, hogy ő tulajdonképen Simai Gyula s hogy jogtalanul viseli a katonai egyenruhát. A szédelőt ekkor öt hónapra ítélte el a törvényszék. De volt más esete is Simai Gyulának. Pozsonyban követett el ilyen dolgokat s ott Radzivil herceg tiszthelyettesnek adta ki magát s ott is összeütközésbe jött a bírósággal. Azóta Simai Gyula csendesesen viselte magát s ezclőt mintegy 14 nappal Aradra ment s ott előfizetési pénzeket szedett föl a „Magyarország” részére. A beszédett pénzt aztán nyomban elköltötte. Elegánsan öltözködött s a vendéglőkben feltűnően viselte magát, úgy hogy többekkel összeütközésbe jött. A mult szombaton két kávéházban volt afférje, a mennyiben mindkét helyen fölpofozták. Tegnapelőtt betért a Dobránszky-kávéházba s ott pezsgőt rendelt. Csinalt vagy 26 forint czechet, de kifizetni nem tudta; ahelyett azonban ráadásul még ellopta egy ott lévő huszárőrmesternek a színházi látosóvét s azzal kerekét oldott. A károsult huszárőrmester jelentésére miután megtalálták nála az ellopott látosóvet, letartóztatták.

S z i n h á z.

Otthon.

Sudermann „Otthon”-járól már a tavalyi előadások alkalmával mondtuk el véleményünket s így ezuttal — az ijesztően üres ház után itélve — annak konstataálására szoritkozhatunk, hogy a német szerző nem találta meg az utat közönségünk szívéhez. (Sudermann remélhetőleg eltűri ezt a fájdalmat.)

Ami az előadást illeti, a legjobbat mondhatjuk róla. D. Örsi Aranka, ki Magda szerepét játszotta, nem rendelkezik ugyan azzal a fiaszcínáló külsővel, melylyel tavaly Holéczy Ilonának sikerült ez alakot teljesen érthetővé tenni, de igen jól találta el azt a félig gunyos, félig szomorú hangot, melyre Magdát otthona filisztere kényszerítik. Atyjával játszott nagy jelenete után, mely a tegnapi előadás legsikerültebb része volt, zajosan megtapsolták a szépehetségű színésznőt. Szepesey Gusztáv jól alakított a Schwartze ezredes szerepében. Mariska szerepét Dulich Mariska csicscsergte el igen kedvesen. Szarvassi Soma hideg eleganciával játszotta a kormánytanácsost, sajnáljuk azonban, hogy sikerének nagy részét tüntetőleg átengedte a társulat egy oly tagjának, ki rendes körülmények között nem számít a közönség elismerésére — a sugónak. Szabó ügyes hadnagy volt, csak azt az egyet nem értettük meg: miért játssza a német hadnagyokat francia egyenruhában. Figyelmeztetjük a rendező urat, hogy ez a két nagy kulturnemzet egy kis differencia miatt, mely ezelőtt 25 évvel támadt köztük, még ma is kissé feszes viszonyban él. Árkosi a lelkész szerepében igen szépen deklamál, úgy látszik ez a derék énekes egyszermind jó színész is.

A csekély számú közönség teljesen megvolt elégedve az előadással s minden egyes felvonás után többször hívta a főszereplőket a lámpák elé.

A női kar.

Tegnap történt az „Otthon” előadása alatt. A közönség (az a kevés, a mely ott volt a színházban) már az első felvonás alatt meglehetősen türelmetlenül viselte magát.

A támlás-székben két ur ül egymás mellett, akik feltűnő hangon kezdenek társalogni és ingyen kritikusokhoz méltó módon dorongolják le az előadást.

A közönség lassan fölmelegedik és már a második felvonás után erős tapsviharban tör ki a tetszés nyilvánulása.

Mikor harmadszor eresztik le a függőnyt, a kis közönség föllélegzik s akkorára a két ingyen kritikus is elpuffogtatta pompásan szatirizáló ötleteit. Az egyiknek még viszkett a nyelve és ezt a megjegyzést tette:

— Nos, hát nem is ér az egész dolog semmit. Eddig nem volt benne semmi figyelemre méltó, mint két pompás női kar.

— Női kar? — szörnyülködik el a másik ur. Hogy mondhat ilyet? Vagy nem tudja, hogy drámát játszanak?

— Az énnekm teljesen mindegy. Vagy önnek a hősön két gömbölyű karja biktri? . . .

Táviratok

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése 1895. november 7-án.)

Budapest, nov. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházban ma folytatták a tegnapi megkezdett 1896. évi budget tárgyalását.

Elsőnek Bujánovich és Makkfalvy szólaltak fel, mindketten kijelentették, hogy nem fogadják el a költségvetést.

Lukács László miniszter válaszul ezután Horánszky és Helfy beszédére. A jobb oldal zajos tetszésétől kísért beszédében kifejti, hogy a költségvetés teljesen reális alapokon nyugszik. Visszautasítja az ellene felhozott vádakot és kijelenti, hogy nem a budget, hanem Horánszky beszéde az, ami nem őszinte. De Horánszky beszéde túl megy még ezen a mértéken is, mert könnyelmű.

Szünet után Szapáry Gyula felhívja a kormányt, hogy legyen azon, hogy a polgári házasságkötéseket nyomban kövesse az egyházi összeadás.

Az anyakönyvi feltűnyelők számának szaporítása — legalább ideiglenesen — fölösleges.

A költségvetés megszavazása nem bizalom-nyilvánítás a kormány iránt, azért ő megszavazza.

A budget ellen beszélt még Szinay Gyula.

A szabadelvű párt értekezlete.

Budapest, november 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szabadelvű párt tegnap esti értekezletén Podmaniczky Frigyes báró elnök meleg szavakkal vett bucsut Festetich Andor gróf volt földmivélsügyi minisztertől, méltatván érdemeit és kitűnő szolgálatait, amelyeket miniszterkedése alatt a földművelési tárca vezetésével a hazának tett. (Éljenzés.) Ezután üdvözölte Podmaniczky dr. Darányi Ignácot, biztosítva őt, hogy új állásában azzal a szeretettel veszik körül, melylyel eddig is elhalmozták. Darányi Ignác földm. min. megköszönte a szíves üdvözlést s kérte a párt bizalmát, melyre most nagyobb szüksége van mint eddig és pedig magának az ügynek érdekében, melynek szolgálatába állott. (Élénk éljenzés.) A párt ezután tárgyalás alá vette a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatnak a főrendiház által módosított szövegét. Papp Géza és Weszter Imre rövid ismertetése után a módosítást elfogadták. Ekkor felszólt Wlassics Gyula kultusz min. s lelkes szavakban emlékezett meg azokról, kik a javaslatnak kezdeményezői voltak. Reméli, — ugymond, — hogy ezzel a mostani tárgyalással le is vehetik az egyházpolitikát a napirendről.

A szabadelvű párt tegnap esti értekezletén döntött arra vonatkozólag, hogy kit kandidáljon a képviselőház alelnöki állására. A párt — mint már jeleztük — Teleszki Istvánt kandidálta az állásra s e szerint Teleszkynek alelnökké leendő megválasztása bizonyos.

A Szapáry-párt és a budget.

Budapest, november 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Politikai körökben beszél, hogy a Szapáry-pártbeliek Pongráczon kívül, Szapáryval ellentétben ellene fognak szavazni a költségvetésnek.

Daniel miniszter Aradmegyében.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Gurahonczról telegrafálják, hogy Daniel miniszter különvonattal 9 órakor oda érkezett az aradcsanádi vasut Gurahoncz—nagyhalmágyi vonalának ünnepélyes megnyitására. A miniszter megtekintette a vasut tulajdonát képező téglá- és cement gyárat, továbbá az állam tulajdonában levő kőszénbányát

és kőszéntelepet. Halmágyon a fellobogó-zott pályaudvaron Páris főszolgabíró a minisztert hosszabb beszéddel üdvözölte. A miniszter a szép és szívélyes fogadtatást megköszönte. Daniel miniszter mielőtt Gurahonczra visszautazott volna, megengedte a Gurahoncz—nagyhalmágyi vonalrésznek megnyitását. Gurahonczon délben 150 teritékű bankett volt, melyen a miniszter, a főispán és Aradmegyének előkelősége vett részt. Délután 3 órakor a miniszter Budapestre utazott.

A földmivélsügyi miniszteriumból.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Gróf Festetich Andor ma megjelent Darányi Ignácczal a földmivélsügyi miniszteriumban, ahol elbucsuzott a miniszteri hivatalnokoktól. Távozására okáljait említette, hogy kiszámíthatatlan körülmények késztetik e lépésre. Rögtön utána tartotta meg Darányi miniszter üdvözölő beszédét, melyben a tisztviselőket ismerősökként üdvözölte és biztosította őket, hogy előde szellemében fog mindig eljárni.

A függetlenségiek értekezlete.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt Justh csoportja ma d. u. 6 órakor Komjáthy Béla elnökle alatt rövid értekezletet tartott, melyen a főrendiháznak a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényben tett ama módosítását, mely szerint azok, kik valamely vallás kebeléből kilépnek, nem mint a képviselőház határozata 3, — hanem 5 évig tartoznak fizetni az elhagyott felekezetben köteles illetéküket. Ezzel az értekezlet más tárgy híján fel oszlott.

Lueger nincs megerősítve.

Budapest, novemb. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy dr. Lueger Károlynak Bécs város polgármesterévé történt megválasztására vonatkozólag ő felsége megtárgalta a jóváhagyást. Ujabban hírlik, hogy a megtárgadó határozat tegnap d. u. hivatalosan is közöltetett Bécs ügyeinek ez idő szerinti vezetőivel, s mikor ennek híre terjedt, általános volt a meglepettség a szabadelvű körökben. Különösen a főszádn nyilvánult élénken az örömu és az az árfolyamok emelkedésében is kifejezést nyert. Az osztrák hitelrészvényeket jel: 5 órakor a magán forgalomban 387-en is felül jegyeztek s még e magas árfolyamon is tömeges volt a kereslet. Az új választás módjait megállapítása végett Bécs város ideiglenes tanácsa pénteken tart ülést.

A főváros közgyűlése.

Budapest, novemb. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A székesfőváros törvényhatósági bizottsága ma d. u. 4 órakor tartotta rendes közgyűlését. Elnök bejelenti, hogy ő felsége legutóbbi ittléte alkalmából 5000 frtot ajándékozott a főváros szegényeinek. A közgyűlés a bejelentést éljenzéssel vette tudomásul. — Ezután Kullman Lajos főjegyző fölolvasta a földmivélsügyi miniszterre kinevezett dr. Darányi Ignác leiratát, melyben meleg hangon szólítja föl a miniszter a törvényhatóságot, hogy közgazdaságunk föllendülését célzó nehéz munkájában hazafias buzgalommal támogassa. A leiratot lelkes éljenzéssel fogadták, amelynek elhangzása után az elnök szép szavakban köszönte meg a miniszter jóakarátát és indítványozta, hogy intézzenek üdvözölő feliratot Darányihoz. Dr. Heltai Ferencz célozva arra, hogy a miniszter egyuttal a főváros törvényhatósági bizottságának is tagja, az elnök indítványát megtoldja azzal, hogy az üdvözölő feliratot küldöttség adja át dr. Darányi Ignácznak. A közgyűlés egyhangu lelkesedéssel fogadta az indítványt. — Jelentette ezután az elnök, hogy 3 indítványt adtak be. — Rémi Róbert és Kölber Ferencz a nagy köruti csatorna szelöztetésére vonatkozó intézkedések tárgyában; Treastyánszky Kálmán a kapuzárás szabályozása

tárgyában; Zsigmondi Jenő bizottsági tag pedig az esküdtzéki szolgálati lajstrom elkészítése tárgyában adtak be indítványt. — Az indítványokat kiadják az illetékes szakbizottságoknak javaslatlétel végett. — Több kisebb fontosságú tárgy után dr. Havass Rezső és Polónyi Géza felszólalásai után megszavazta a közgyűlés a Gellérthegyen építendő kioszk költségeit kikötve, hogy a kioszknak 1896. május elsejére készen kell lennie. — Elhatározta a közgyűlés, hogy az I-ő és II-ik anyakönyvi kerületek hivatalos helyiségeit a szükséghez képest kibővítteti. — Rózsavölgyi Gyula tanácsnok előadása alapján, Pártos Gyula és dr. Havas Rezső felszólalásai után, a közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát az iránt, hogy a millenniumra való tekintettel a tanév két hónappal megrövidítesse és egyes iskolákban ocsó szállásokat rendezzenek be. — A mérnök- és építész-egylet által a millenniumra kiadandó műszaki utmutató költségeire 3000 frtot szavaztak meg.

Kiamil pasa bukása.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból telegrafálják, a szultán Kiamil pasa nagyvezért állásától felmentette.

A bolgár udvarból.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából jelentik: A fejedelem családjában várt öröndetes esemény alkalmul szolgál az ellenzéki lapoknak, hogy a fejedelem és családjának vallását a legkiméletlenebb módon tárgyalják. Követelik, hogy a fejedelem másodszültött gyermeke keresztelésével teljesítse az alkotmánynak a fejedelem és családjának vallására és neveltetésére vonatkozó intézkedését.

A berlini nagykövet Konstantinápolyban.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik, hogy Achmed Tefik basa berlini nagykövet a szultán egyenes rendeletére odaérkezett és azonnal a Jildisz palotába ment, ahol a szultán hosszabb kihallgatáson fogadta. Mondják, hogy Szaid pasa helyébe külügyminiszterré fog kineveztetni.

Jókedvű ügyvéd.

Budapest, november 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Széles jókedve támadt a Bácskában egy fiatal ügyvédnek az utolsó nagy-pénteken s amikor barátai figyelmeztették, hogy a keresztényesség eme szomorú ünnepén talán valamivel csendesebben kellene mulatoznia, akkor ahelyett, hogy a jószót megfogadta volna, csupa virtuskodásból cigánykereket hányt az utcán fényes nappal. A stikli akkora port vert föl, hogy a bétén a kuria is foglalkozott vele. Az ügyvédi kamara ugyanis fegyelmi eljárás alá fogta a fiskális urat és ügyvédhez nem illő botrányos magaviselet miatt vád alá helyezte. Ez a határozat került föl az ügyvéd felebbezése folytán a kuria egyetemi tanácsa elé, mely azonban szintén nem tartotta összeegyeztethetőnek az ügyvédi tisztességgel a cigánykerék-hányást és helyben hagyta a vád alá helyezési határozatot.

Orosz katonák a Balkánon.

Budapest, nov. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bukarestből jelentik: Itteni értesülések szerint a legutóbbi napokban egy hadosztály lovas kozákság, 11 gyalogezred és 7 tüzérezred érkezett Besarábiába. Az orosz katonaság Uj-Szalitz, Hotin, Roskin és Idenicza helységeken állomásozik. A két utóbb nevezett község csak 10 kilométernyire fekszik a román határtól.

A radikális és liberális szerbek.

Budapest, november 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyarországi szerbek körében a radikálisok és liberálisok kibékülése ismét meghiusult. Az újabb viszály oka az, hogy a liberálisok határozottan ellenzik a radikális pártnak azt a tervét, hogy Miletics Szvetozár 70. szüle

tésnapja alkalmából részvénytársaság alakuljon a martyr eltartására, illetőleg műveinek és beszédeinek kiadására. Az ilyenképp létesítendő akcióban a liberálisok csakis a radikális párt érdekeinek érvényre jutását látják és azért a legutóbbi párt értekezleten, melyen Polit és Vucsetics is résztvettek, elhatározták, hogy nem lépnek be a tervezett részvénytársaságba. Erről az elhatározásukról értesítették a radikális párt vezérferfiát is, jellemző azonban, hogy arról sem a Branik, sem a Zasztava nem tettek említést.

Nyilttér. *)

Grünbaum Vilmos

női-ruha-terme
Nagy-Becskereken.

Van szerencsém a tisztelt közönség figyelmét az őszi idényre beérkezett

selymek, kelmék és diszítéseim

dus választékára felhívni.

Műhelyem vezetését elsőrendű bécsi erőre bízva, tökéletes oda irányítand, becses vevőim bizalmát és melegegedését ezentul is legújabb divatu, elegáns kivitelű tolették szállítása által, jutányos árak mellett — kiérdemelni.

Készletli raktáromon nagy választékban gallérok, jaquettek, mindennemű szövet és selyembluzok, costumek, mainék, juponok, kötenyek.

Teljes tisztelettel

Grünbaum Vilmos.

672—x.39

*) Az e rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Városi színház.

Ma, csütörtökön, 1895. évi november 7-én adatik:

A CZITERÁS.

Operette 3 felvonásban. Irta: Murai Károly. Zenéjét: Kolti József.

S z e m é l y e k:

Kukurilló, kormányzó	—	—	Deák Péter
Kukurilla, felesége	—	—	Havassy Sz.
Kukurilli neánya	—	—	L. Perczel M.
Paablo, ezterás	—	—	Arkosi V.
Rozetta, kedvese	—	—	Deák Világ G.
Rikárdó, s. amuzott királyfi	—	—	Lorándi T.
Arisztó, nenes	—	—	Szepessy G.
Gól, } titkos rendőrök	—	—	Balogh István
Pul, }	—	—	Kompolthy
Generális	—	—	Szabo
Dáma	—	—	Mikei Rozsi
Folgár	—	—	Szenessy
Pinczér	—	—	kiss
Egy poroszló	—	—	Nagy Sándor

Előadás kezdete fél 8 órakor.

Holnap pénteken elő észületek miatt nem tartatik előadás.

Szombaton, 1895. november 9-én adatik:

A kis alamuszi.

Bokor kitűnő operette.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hirdetések.

3755. sz. kg. 1895.

Basahid község előljárástól

Hirdetmény.

Basahid község előljárástól részéről ezennel közhírré tételik, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát kepező Basahid községben fekvő 245. ö. i. sz. a. felvett nagyvendéglői épület melléképületeivel, pinczejével együtt f. évi november hó 9-én d. e. 9 órakor a község hazánál nyilvános árverés útján 3 évre haszonberbe fog adani. Kiküldési ár 570 frt o. é. Árverezni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt 10 százalék bánatpénzt letenni.

A többi feltételek a hivatalos órák alatt a község jegyzői irodában megtekinthetők.

Basahidon, 1895. november 2-án.

(869—3.2)

A községi előljárástól.

Valódi

steierországi

alma

Graz vidékéről, u. m. Srcsika, Maschankzi és bör-alma, jutányos áron kapható a kis- (873-1.1) hid melletti hajón.

N. Kikinda járási szolgabírósgától:

6176. számhoz köz. 1895.

Pályázati hirdetmény.

A magyar- és szerb-padei körbábai állás elhalálozás folytán üresedésbe jött.

Ezen állás Magyar-Padé község részéről 90 frt és Szerb-Padé község részéről szintén 90 frt fizetéssel van összekötve;

Első szüleseknél a baba díja 2 frt, a másodikknál 1 frt. A szegényeket ingyen köteles ellátni.

A szabályszerű oklevéllel bíró bábák felhivatnak, hogy pályázati kérvényüket, nyelvösmeretük, eddigi szolgálataik idejük és erkölcsi bizonylataik feltüntetésével csatolásával együtt alulírott szolgabírósghoz folyó évi november hó 20-ig küldjék be. A később beérkezettek nem fogadják figyelembe vételni.

Nagykikindán, 1895. évi október 26-án.

Főszolgabíró h. távol:

Bogcha Marton,
szolgabíró.

(856—2.1)

1813. sz. 1895.

Kanak község előljárástól.

Arverési hirdetmény.

Alulírott község előljárástól részéről ezennel közhírré tételik, hogy a községben vadászati jog az 1883. évi XX. t. cz. 3. §-ának megtelepítésével 1895. év december hó 1-től kezdődőleg 6 egymásután következő évekre haszonberbe fog adni.

A terület nagysága 1500 hold. Az árverés 1895. év november hó 18-án d. e. 9 órakor fog megtartatni; az erre vonatkozó arverési feltételek pedig Kanak községbeni jegyzői irodában megtekinthetők.

Kanakon, 1895. november hó 4-én.

874—3.1)

Községi előljárástól.

928. tkvi sz. 895.

Arverési hirdetmény.

A török-becsei kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Torontálmege arvaszéke végrehajthatónak Golosin Glisa és Kevretan Dragutin, Szima és Mita melenczei lakosok végrehajthatást szenvedők elleni 400 frt és jár iránti végrehajthatási ügyében a területen levő Melencze község határában fekvő 1847. sz. tjkvben foglalt 5184/a és 6816/8. hrsz. tartalék föld 231 frt kiküldési árban a kincstár által bejelentett tulajdoni igény sérelme nélkül,

a melenczei 2658. sz. tjkvben foglalt 4439/a. 5889/a és 7482/b. hrsz. urbéri föld 392 frt kiküldési árban és a melenczei 2659 sz. tjkvben foglalt 3162/a. hrsz. urbéri szántó 117 frt kiküldési árban és az ugyanottani tjkvben foglalt 5422/a hrsz. tartalekföld 118 frt kiküldési árban; ez utóbbi a kincstár által bejelentett tulajdoni igény sérelme nélkül és pedig a mennyiben a fenti ingatlanokra özv. Kevretan Mária javára bekeblezett eltartási jogot megelőzőleg bekeblezett 249 frt s jár. erejéig bekeblezett kincstár követelést az igérendő vetelár meg nem haladna, az özvegyi eltartási jog fenntartása mellett fognak eladatni, ellenkező esetben az árverés hatályát veszti és ugyanazon napon az özvegyi jog fenntartása nélkül fognak 1895. november hó 23-k napjának d. e. 9 órakor Melencze község hazában árverés aia fog bocsátatni és a kiküldési árban aul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kiküldési ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelölt artoyammal számított és 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óva dekképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezehez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismerénytatszoigátatni.

Vevő köteles a vetelárt három egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt mindig az árverés napjától számított 6% kamattal együttesen a török-becsei kir. adonvatalnai szabályszerű leteli kerveny kapcsán lefizetni és a vetel után járó kincstári illeteket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámittatni.

Az arverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbir. tkvi irattárában és Melencze község előljárástól megtekinthetők.

Kelt T.-Becsen, 1895. szeptember 8-án.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Jakabffy,
kir. jbiró.

(876—1.1)

Tűzifa.

Van szerencsém a t. közönségnek tudtára adni, hogy tekintettel a közeledő őszi idényre raktáraink teljesen felszerelve vannak és az alábbi válfajokat ajánljuk:

Fejér gyertyánfa	14 frt — kr.
Körisfa	13 " — "
Erdei bikkfa	13 " 50 "
Szilfa	12 " 50 "
Kányafa	12 " — "
Dorongfa	11 " — "
Tölgyfa	11 " — "

Megrendelések elfogadtatnak a Daun-féle téglagyárnál és Arpad-utca 11. sz. a.

— Telefon 34. sz. —

Két öl vételénél a fa díjtalanul házhoz szállítatik.

687—51.27

Spuller Lipót,

a szlavoniai faipar-társaság főképviseleje.